

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-117/22-E

Název	Mateřská škola v Libánkách
Sídlo	Lidická 1056, Litomyšl-Město, 570 01 Litomyšl
E-mail	ms@vlibankach.litomysl.cz
IČ	70 156 018
Identifikátor	617 800 928
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vítězlava Borovičková
Zřizovatel	město Litomyšl
Místo inspekční činnosti	Lidická 1056 Jiráskova 95
Termín inspekční činnosti	10. – 11. a 16. 3. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola V Libánkách (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem, školní jídelny a školní jídelny - výdejny. Ke dni 1. 9. 2020 došlo ke sloučení

I. mateřské školy Litomyšl s III. mateřskou školou Litomyšl. Pět tříd mateřské školy a školní jídelna mají sídlo na adrese Lidická 1056, další dvě třídy (z nichž v jedné je realizována výuka cizího jazyka) a školní jídelna - výdejna jsou umístěny na adrese Jiráskova 95. Vzdělávání probíhá ve věkově smíšených třídách podle jednotného Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Všichni spolu*. Ke dni inspekce bylo ve škole zapsáno 169 dětí, z toho 72 v posledním ročníku před nástupem do základní školy a 14 dětí s odkladem povinné školní docházky. Jsou zde vzdělávány i tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Dvě děti využívají režim individuálního vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při řízení školy ředitelka uplatňuje své dlouholeté řídicí zkušenosti. Po sloučení škol postupně stanovuje společná pravidla a postupy k naplňování koncepce rozvoje školy, která je součástí školního vzdělávacího programu. Konkrétní cíle jsou vytyčovány na základě průběžného vyhodnocování, podle aktuálních potřeb školy a v souladu se zájmy zřizovatele. Systém autoevaluace je zatím ve stadiu rozpracování a ověřování funkčních postupů. K řádnému řízení školy přispívá systematicky a účelně vedená dokumentace. Ředitelka školy společně se jmenovanou zástupkyní sledují chod školy a přijímají opatření směřující ke zvyšování kvality vzdělávání. Osobní úkoly pedagogických pracovníků napomáhají možnosti spolupodílení se na naplňování koncepčních cílů. Pravidelné operativní porady a pedagogické rady podporují vzájemnou informovanost, řešení aktuálních záležitostí školy i pedagogického procesu.

Odborná kvalifikovanost pedagogického sboru, pravidelné sdílení zkušeností, vzájemné hospitace i cílené další vzdělávání přispívají k profesionálnímu přístupu, volbě vhodných metodických postupů a kvalitní práci s dětmi. Kolektiv učitelek (s celkovými úvazky 15,435) doplňuje jedna školní asistentka a tři asistentky pedagoga, které ve spolupráci s učitelkami poskytují účinnou podporu dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve třídě s výukou anglického jazyka působí společně s kmenovou učitelkou také lektorka, která je zajištěna prostřednictvím jazykové agentury.

Spolupráce se zřizovatelem je založena na pravidelné komunikaci a průběžném zlepšování materiálních podmínek, které jsou společně plánovány. Prostředí školy je neustále inovováno, od poslední inspekční činnosti došlo k pozitivním změnám (zateplení, výměna oken a rekonstrukce tříd v hlavní budově, obnova sociálního zařízení všech tříd, zabezpečení odloučeného pracoviště, nové zahradní prvky aj.). Zřizovatel také pravidelně uděluje výjimku z počtu dětí na třídu do maximálního počtu 28 dětí. Tento počet je nižší pouze ve dvou třídách, kde to neumožňují prostorové podmínky. S ohledem na potřeby dětí (vývojová specifika, psychosociální potřeby, potřeby jednotlivců aj.) a na zajištění co nejvyšší kvality poskytovaného vzdělávání je vhodné zvážit nutnost takovéto naplněnosti tříd, která by měla být spíše výjimečná.

Čisté a estetické prostředí školy děti doplňují svými výtvary (výstavky dětských prací a keramiky, obrázky na nástěnkách, zdech a oknech školy apod.). Herní koutky ve třídách poskytují dostatek možností k aktivitám kolektivním i skupinovým, jsou vybaveny množstvím hraček a pomůcek. Nábytek vyhovuje potřebám dětí různých věkových kategorií. Udržované zahrady u obou pracovišť vytvářejí vhodné zázemí pro činnosti pohybové, tvořivé i pěstitelské. Pro vzdělávání i relaxaci je nově využíváno sedmimetrové indiánské teepee. K péči o zdraví přispívá vedení dětí ke správným stravovacím návykům, možnost sebeobsluhy při využívání pitného režimu, samostatná tělocvična a sauna.

Škola dlouhodobě spolupracuje s Vyšší odbornou školou pedagogickou a Střední pedagogickou školou Litomyšl, žákům a studentům umožňuje vykonávání pedagogických praxí a účastní se společných programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Tematické celky jednotlivých tříd vycházejí z integrovaných bloků školního vzdělávacího programu. Při jejich plánování a realizaci je patrné vědomé propojení didaktické nabídky s vzdělávacími cíli a výstupy. Po ukončení tématu je sledováno dosahování dílčích kompetencí, zároveň jsou stanovena doporučení pro další práci.

Pestrá ranní nabídka didakticky zacílených činností vytvářela příležitosti pro tvůrčí práci, uplatňování představivosti, řešení logických a problémových úkolů, procvičování postřehu, zrakové analýzy a syntézy, jemné motoriky i grafomotoriky. Při volných hrách docházelo k přirozené komunikaci mezi dětmi, navazování sociálních kontaktů a prohlubování sociálních kompetencí. Práce s keramickou hlinou, výtvarné a pracovní činnosti napomáhaly osvojování správných postupů a návyků, rozvíjení fantazie i tvořivosti. Didaktické hry směřovaly k chápání posloupností (dějové i časové) a základních matematických souvislostí (porovnávání, třídění, přiřazování). Mladší děti měly vytvořenou věkově přiměřenou nabídku, při které jim v případě potřeby byla učitelkami poskytována individuální pomoc. Další časový prostor ranních her umožňoval postupné zapojení všech dětí (i později přichozích) a poskytoval dostatečný čas k dokončení již započatých aktivit. Krátké přerušení her za účelem společného podávání dopolední svačiny respektovalo individuální tempo.

Učitelkami metodicky dobře vedené pohybové chvilky a řízené aktivity rozvíjely základní schopnosti dětí, vedly je ke správnému držení těla, prostorové orientaci a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé motoriky. Učitelky využívaly pomůcky a nářadí, byly dětem dobrým vzorem, dbaly na bezpečnost prostoru. Ve třídách s vyšším počtem přítomných dětí měly sníženou možnost sledovat správné provedení cviků a poskytovat individuální podporu. Ve všech třídách jsou pravidelně využívány klavíry jako doprovodné nástroje učitelek, čímž je u dětí výrazně podporováno hudební cítění, pěvecké dovednosti i sladění pohybu se zpěvem, rytmem a hudbou. Společné hudební chvilky zároveň přispívají k účinné logopedické prevenci (artikulace, práce s dechem aj.). Další záměrné působení pedagogů směřem k jednotlivcům, podpora správné výslovnosti, rozvoj řečových a jazykových schopností, jsou s ohledem na podmínky vzdělávání (počty dětí, částečné souběžné působení učitelek) omezené. V jazykové třídě děti byly děti přirozenou formou seznamovány s anglickým jazykem. K podpoře environmentálního povědomí přispívá experimentování, vhodné využívání okolního přírodního prostředí i obou zahrad školy, kde učitelky společně s dětmi pečují o záhonky se zeleninou a bylinkami.

Ve vztazích mezi dětmi a dospělými i mezi dětmi navzájem panovala přátelská atmosféra, K osobnostnímu rozvoji dětí přispívala ze strany učitelek i asistentek pozitivní motivace, oceňování, podpora samostatnosti i vedení dětí k sebedůvěře, sebehodnocení, sebekontrolé a odpovědnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Uskutečňované vzdělávání směřovalo k dosahování klíčových kompetencí. Vzdělávací proces rozvíjí osobnost dětí, napomáhá jim v chápání okolního světa a učí je žít ve společnosti ostatních.

V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, aktivně se zapojovaly do činností, dokázaly spolupracovat. V rámci svých možností dosahovaly potřebných dovedností souvisejících s vytvářením klíčových kompetencí. Samostatně rozvíjely konstruktivní, námětové i společenské hry. Při nich se chovaly družně, prokázaly schopnost podřídit se stanoveným pravidlům, vzájemná komunikace probíhala bez zábrán. Úměrně věku a osobním možnostem uměly děti vést rozhovor, zformulovat myšlenky a vyjadřovat se ve větách. Prezentovaly množství písní, říkadel a básní, dovedly je rytmizovat i doprovázet pohybem. Při výtvarných a pracovních aktivitách děti zvládaly odlišné techniky, využívaly různorodé materiály, měly vytvořeny pracovní návyky. Měly přiměřeně rozvinutou jemnou motoriku, částečně se jim dařilo ovládat koordinaci oka a ruky. Samostatně zvládaly běžné dovednosti z oblasti sebeobsluhy, hygienických a společenských návyků, starší děti používaly příbor. Při pohybových činnostech zvládaly základní dovednosti, vědomě napodobily jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobily jej podle pokynu.

Starší děti rozlišovaly počáteční hlásky ve slovech, rytmizovaly slabiky, poznávaly některá číselnice a písmena, většina z nich se uměla podepsat. Samostatně řešily problémové situace, domlouvaly se, spolupracovaly, kontrolovaly a hodnotily společnou práci. Dokázaly se přiměřeně soustředit, pracovat podle pokynů a uplatňovat základní myšlenkové operace. V oblasti matematických představ se orientovaly v číselné řadě do deseti, používaly základní časové pojmy. Znaly pravidla společenských her, která i přirozeně dodržovaly.

Dětem v posledním roce před vstupem do první třídy je průběžně věnována podpora směřující k úspěšnému pokračování ve vzdělávání na základní škole. Přínosná je spolupráce s externí logopedkou, která zajišťuje depistáž, o jejímž výsledku jsou rodiče informováni, případně je jim doporučena další odborná péče. Přesto jsou vady výslovnosti i u těchto dětí časté a je třeba rodiče motivovat k vyšší zodpovědnosti a spolupráci. K bezproblémovému přechodu dětí na další stupeň vzdělávání je využívána účelná spolupráce mateřské školy se základními školami v obci (vzájemné návštěvy, společné akce, setkání učitelů apod.).

Pro děti s odkladem povinné školní docházky a děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány plány jejich rozvoje, které přispívají k záměrnému pedagogickému působení a postupnému odstraňování nerovností ve vývoji. U všech dětí učitelky sledují jejich průběžný rozvoj, vedou si o nich záznamy, jejichž součástí je i kresba postavy a výběrové pracovní listy. Poznatky využívají zejména v aktuálním pedagogickém působení. Systematické a komplexní vyhodnocování, by zvýšilo možnost cílené vzdělávací nabídky v souladu s potřebami jednotlivců (tzv. individualizace pedagogického procesu).

O aktuálním dění, probíraném obsahu výuky a individuálních pokrocích dětí jsou zákonní zástupci dětí informováni prostřednictvím nástěnek, při každodenním kontaktu, na společných i individuálních schůzkách. Organizovány jsou různé společné akce, do kterých se rodiče aktivně zapojují.

Závěry

Vývoj školy

- Změna na pozici ředitelky školy od 1. 9. 2018,
- od 1. 9. 2020 došlo ke sloučení I. mateřské školy Litomyšl s III. mateřskou školou Litomyšl,
- průběžně dochází ke zlepšování materiálních podmínek školy.

Silné stránky

- Vstřícná atmosféra školy a podporující přístup pedagogů přispívají k vytváření pozitivního klimatu vzdělávacího procesu,
- celodenní tematická provázanost vzdělávání vycházející z cílevědomého a promyšleného plánování, vytváření bohaté didakticky zaměřené nabídky,
- odborná zdatnost učitelek, uplatňování vhodných metodických postupů a celostně zaměřené vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Méně ucelený systém pedagogické diagnostiky,
- vysoké počty dětí ve většině tříd znesnadňují uspokojování individuálních potřeb dětí, cílený rozvoj řečových dovedností i individualizaci vzdělávacího procesu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zpřesnit diagnostické záznamy o dětech, vést je konkrétněji a průběžně, získané výsledky využívat při volbě vzdělávacích postupů i spolupráci se zákonnými zástupci dětí,
- omezit udělování výjimky při navyšování počtu dětí ve třídách s ohledem na psychickou pohodu, možnosti individuálního působení pedagogů a uspokojování potřeb všech dětí,
- podporovat vyjadřovací schopnosti dětí, plánovat a realizovat pravidelné preventivní logopedické aktivity, podle možností využít nabídky na kurz logopedického preventisty.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 9. 3. 2022
2. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 8. 2018
3. Opis usnesení ze zasedání Zastupitelstva města konaného dne 14. 5. 2020 (rozhodnutí o sloučení mateřských škol)
4. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídách mateřské školy, školní rok 2021/2022
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Všichni spolu* s platností od 1. 9. 2020
6. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2021
7. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)
8. Školní matrika, školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)

9. Rozpis přímé pedagogické činnosti, školní rok 2021/2022
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022
11. Třídní knihy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Přehled docházky, školní rok 2021/2022
13. Záznamové listy individuálního rozvoje dětí docházejících do mateřské školy ve školním roce 2021/2022
14. Dokumentace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí s odloženou povinnou školní docházkou, školní rok 2021/2022
15. Plány pedagogické podpory pro děti s potřebou podpůrných opatření na školní rok 2021/2022
16. *Hodnocení školního roku 2020 - 2021*
17. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
18. *Další povinnosti jednotlivých pedagogických pracovníků 2021/2022*
19. Dokumentace kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
20. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-52/16-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Jana Dvořáková v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Lenka Kalinová v. r.

V Pardubicích 24. 3. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vítězslava Borovičková, ředitelka školy

Vítězslava Borovičková v. r.

V Litomyšli 24. 3. 2022